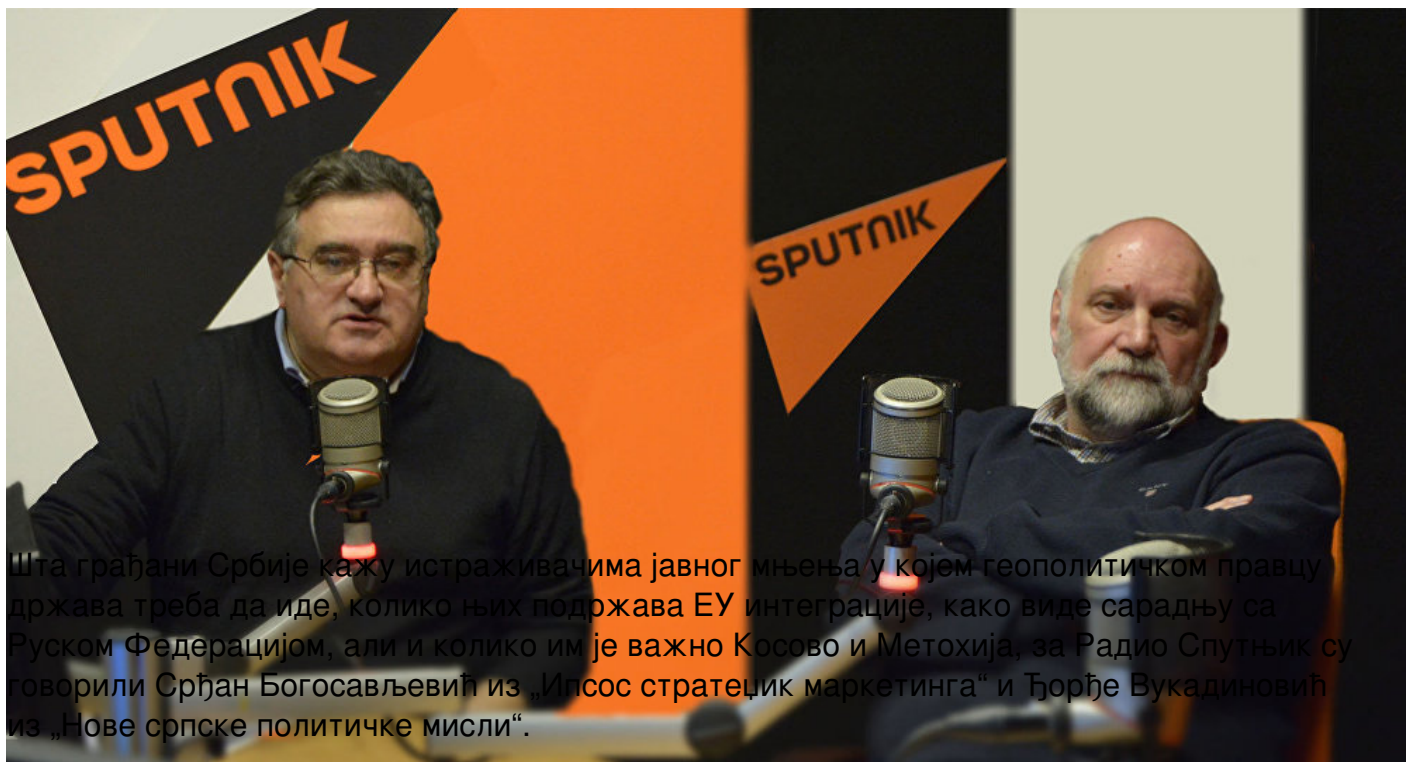

Ако у истраживању питамо да ли сте за то да Србија уђе у политичко–економски савез са ЕУ, Русијом, Кином или САД, или сте за то да остане неутрална — видимо да је подршка ЕУ 15 одсто, подршка Русији 33 одсто, а да је преко 35 одсто оних који би да остане неутрална, тврди Ђорђе Вукадиновић.

Шта грађани Србије кажу истраживачима јавног мњења у којем геополитичком правцу држава треба да иде, колико њих подржава ЕУ интеграције, како виде сарадњу са Руском Федерацијом, али и колико им је важно Косово и Метохија, за Радио Спутњик су говорили Срђан Богосављевић из „Ипсос стратегијски маркетинг“ и Ђорђе Вукадиновић из „Нове српске политичке мисли“.

Какав је тренутни однос грађана према путу Србије у ЕУ?

Вукадиновић: Подршка Европској унији опада благо, али континуирано. Из истраживања у истраживање бележимо пад и та подршка је сад испод 50 одсто. Важан налаз је да евроскептицизам расте. Код оних који су за ЕУ, то је широка, али доста плитка подршка. Евроскептици су све радикалнији, оштрији и чвршћи у свом уверењу, док је од ових плус–минус 45 одсто који су за ЕУ само половина чврсто опредељена. Доста су колебљиви јер је СНС од евроскептичне постао еврореформска странка и њихови бирачи се поводе за лидером јер лидер каже да треба ићи у Европу. Они се у истраживањима изјасне да јесу „за“, али према одговору на сва друга питања се види да су врло благо и танко еврореформски усмерени и да би био довољан један миг и позив лидера да поново промене табор.

Богосављевић: У овом тренутку, према нашим истраживањима, подршка ЕУ интеграцијима Србије је негде око 47 одсто. Кад говоримо о броју оних који те интеграције позитивно оцењују он варира око плус–минус 25 одсто. То је чврсто језгро које је увек за Европу и то се никад није ни мењало. Већина испитаника види Европу као неку шансу будућности, а не као шансу за себе и то, наравно, ствара ту плиткоћу подршке. Тачно је да расте број оних тврђих евроскептика.

Вукадиновић: Кад питате грађане да ли сте за улазак у ЕУ или подржавате најтешње везе и савез са Русијом — савез са Русијом иде 20 одсто преко Европске уније. Значи, већа је подршка савезу са Русијом, шта год то значило, него подршка уласку Србије у ЕУ. Бележимо и велики корпус грађана који су и за једно и за друго. Али, ако им кажемо — уколико бисте морали да бирате, то је питање које смо у последње време убацивали: „Да ли сте за то да Србија уђе у политичко–економски савез са ЕУ, Русијом, Кином или САД, или да остане неутрална“ — онда видите да заправо тих тврђих еврофанатика има 15 одсто, да је подршка Русији 33 одсто и да је преко 35 одсто оних који би да остане неутрална.

Често у јавности чујемо како Космет није више битна тема. Колико је то тачно и где се у вашим истраживањима налази Космет?

Богосављевић: Ми година имамо истраживања према томе које су теме грађанима од највеће важности. Ту је Косово било често најважнија тема, али је често и падало на 8, или 7 одсто, чак и три одсто кад га нема у медијима. Међутим, евидентно је да сваки медијски пропраћен догађај на Косову диже значај те теме. За разлику од других тема које су више позициониране, али немају тако велику корелацију са медијском

експонираношћу — на пример, незапосленост — Косово зависи од тога колико је у медијима. Ради се о врло простој чињеници: кад би их питали да ли је Косово важно, сви испитаници би рекли — важно је. Али, да ли им је на памети да им је важно, није им важно кад се нешто не дешава.

Пре свих мигрантских криза, пре свега што се догађало, не само са моментом бомбардовања или моментом проглашења независности, него и пре тога, почео је доток људи са Косова. Ради се о потпуно другом начину од доласка Срба из, на пример, Црне Горе или БиХ који овде долазе због образовања, представљају део елита и утичу. Људи са Косова су већином продавали своју имовину и долазили са периферије на периферију. Они нису утицајни, али су емотивни. Њих је јако лако узбуркати, тако да није нимало једноставно било коме да се шали са Косовом. Напросто, није тачно да Косово није важно. Тачно је само да је питање шта је важно на Косову. Кад их питате да ли би они волели да Косово буде део Србије и да ли је то реално, схватају да није реално, али траже бар обећање да ће људи на Косову бити безбедни.

Вукадиновић: Много сам пута бурно реаговао на медијски пласман налаза о томе где је Косово на списку проблема грађана Србије. Дobar део наше медијске и политичке елите је стално форсирао податак да је Косово тема од 8 одсто, 3 одсто. Тиме се манипулисало у великој мери да би се показало како је то заправо небитна тема. Сад је господин Богосављевић објаснио, немам шта да додам на то објашњење, али сам на начин како је то презентовао имао много примедби и говорио: па наравно да ће људи рећи да им материјални положај кључни проблем, незапосленост, стандард, да сте ставили здравље, рекли би здравље.

Богосављевић: То је било отворено питање, није ништа нуђено.

Вукадиновић: Па знам, али то је мало бркање нивоа, потенцијално баба и жаба. Па наравно да ћу прво рећи здравље, породица, да имам посао... а онда тек државне теме. Али, ми у истраживањима већ дуги низ година постављамо питање — ако бисте морали да бирате: улазак у ЕУ, не кандидатура и отварање поглавља, него улазак у ЕУ, али да услов за то буде прихватање независности Косова — огроман проценат између 66 и 75 одсто каже да тај услов не би требало прихватити. Свега 15 до 20, а према последњем нашем налазу 18 одсто каже да би требало прихватити ту трампу Косово за чланство у ЕУ. Готово четири пута више њих каже да тај услов не треба прихватити.

Богосављевић: Ако не знате какво је питање постављено у анкети можете потпуно погрешно да закључите. Дакле, ово је питање да ли сте за трампу. Наравно да људи нису за трампу. Као што је код нас било отворено питање. А ако ви не знате да је отворено, него мислите да је нуђено, онда кажете: „Па ови су будале“.

(Спутњик)